

Uitslag

Een aantal jaren geleden hebben we 'awards' ingesteld, omdat we vonden dat we appels en peren moesten vergelijken. Dit jaar waren het allemaal appels. Dwz: allemaal avondvullende voorstellingen. (Door communicatieproblemen hebben we een eenakter gemist)

Dus we hebben gewoon een eerste en een tweede prijs.

Als we wel awards hadden gehad, waren die gegaan naar

- Amber Gooma voor haar zang in het toneelstuk 'Oh what a lovely war' van het Stedelijk Gymnasium
- De prachtige Spaanse muziek in de voorstelling 'El Cid' van het Schoter
- De opperstalmeester uit het stuk 'Wellus-nietus' van het ECL

De redenen waarom wij tot dit eindoordeel zijn gekomen, zijn te lezen in de juryrapporten die vanaf morgen op de website van het HIT te lezen zijn (als het goed is), maar om dit praatje beperkt te houden hier alleen de prijswinnaars:

De tweede prijs van de toneel /musicaljury gaat dit jaar naar de voorstelling 'Wellus-nietus' van het ECL.

De eerste prijs gaat unaniem naar de voorstelling "Metamorfosen" van College Hageveld.

Graag tot volgend jaar en laat ons tijdig weten of je als school prijs stelt op onze aanwezigheid.

School: Coornhert
Voorstelling: *De Vrek*
Datum: 21 april 2004
Juryleden: Anne Schouten, Ans van Kuijeren, Maarten Balm, Ingrid van de Kastele

Inleiding:

Ook het Coornhert koos dit jaar voor een klassieker. En wel "de Vrek" van Molière. Op zich een goede keus om de jeugd kennis te laten maken met deze 'tophit' uit de toneelhistorie. Een lekkere grote cast, humor en vooral de kans om eens commedia dell'arte te spelen. Toch een bepalende vorm uit het verleden, waar nog steeds huidige toneelstukken hun 'roots' in herkennen. De spelers waren hier goed op voorbereid middels oefeningen in de beginfase en dat was duidelijk terug te zien in hun spel. Ook het aspect 'maskers' werd op een bijzondere manier toegepast.

De ontvangst was direct sfeerbepalend: twee spelers, in kostuum, verwelkomden de bezoekers. Altijd leuk. Ook in de zaal waren de spelers al aanwezig en er was een lekker muziekje om in de stemming te komen. Ze zagen er prachtig uit en als we niet in het programmaboekje hadden gekeken, waren we ervan overtuigd dat een verhuurbedrijf weer goede zaken had gedaan....

Het stuk, het spel, de regie:

Zoals gezegd: een grondige voorbereiding wat betreft komedie spelen. Prima. Alleen onttaarde het in onze ogen in een grote schreeuwpartij. Weinig tot geen nuances in het uitspreken van de teksten. Teksten die de spelers overigens goed beheersten. Lappen teksten, waarvan de regisseur best het een en ander had mogen schrappen. Dat had de snelheid van het spel, de ontwikkeling van het plot, het tijdstip van het einde van de voorstelling en de aandacht van de zaal beslist positief beïnvloed. Bijvoorbeeld de, bijna, monoloog van La Fleche (Frits Dannenberg) met de behangrol had, volgens ons, gehalveerd kunnen worden. Hij was bovendien nauwelijks te verstaan. Zijn manier van bewegen viel op. Hij hield dit ook erg consequent vol, maar er had wel wat meer variatie in gemogen. Dat gold voor meerdere spelers. Natuurlijk moet je consequent zijn in je motoriek en personage. Maar op een gegeven moment gaat het 'te' storen, tenzij het blijft boeien door meer variatie

Dit gold ook voor de scène met de schoonmaaksters en de twee Jacques. (Waarin Julia Jansen trouwens wel positief opviel.) De schoonmaaksters, op zich een goed idee die wat meer te laten doen dan in het originele script. Maar dit was ook weer 'te'. Het werkte echt storend en zeer afleidend zoals die te pas en te onpas voorbij kwamen over het toneel of in de tuin. Het afgaan van Mme Simon, bankier, (Anna van der Togt) was daarentegen een prachtig voorbeeld van hoe het ook kan. Wie er op lette genoot, maar het leidde niet af.

De keuze van twee vrekken was ons niet helemaal duidelijk. Wij hebben geen twee kanten van het karakter kunnen ontdekken. Alleen dat Daniël Mimoso harder kon schreeuwen dan Sam Wutschke. Wellicht was het duidelijker geweest als de ene de scènes betreffende liefde had gespeeld en de andere de scènes betreffende geld.. Deze laatste voldeed overigens qua motoriek en mimiek meer aan het beeld. Maar dat blijft natuurlijk een kwestie van persoonlijke smaak. Op de momenten dat Sam niet schreeuwde had hij een prachtige in de rol passende stem. In de scène vlak na de pauze, samen met zijn zoon, was hij prachtig. Ook de zoon liet hier sterk spel zien. (Pedrag Petrovic, die we in vier a vijf jaar hebben zien groeien) Tot ze weer gingen schreeuwen. Jammer. Als de vrekken aan het eind van het stuk samen op het toneel staan, zou het (hierin verschillen de juryleden van mening) sterker werken als een van de twee consequent de tekst had gezegd en de ander alleen de gebaren. En gezien het fysiek zou

Sam moeten gebaren achter Daniël. Wel was het zo dat het effect van twee vrekken, hier iets toevoegde, waar we eerder het nut niet van inzagen.

De koppelaarster en haar compagnon zagen er prachtig uit, maar waren niet of nauwelijks te verstaan door leuk bedoelde dialecten. Dat gold ook voor Valere (Valentijn Jansen). Op zich heel goed hoe hij twee verschillende stemmen gebruikte, maar het accent ging ten koste van de verstaanbaarheid. Nog een laatste minpuntje: op een gegeven moment start er een geluidsband met hevige regen. Waarom? Wat voegde het toe? La Fleche kwam direct daarna kurkdroog op, dus wat was de bedoeling?

Laten we duidelijk zijn: de leerlingen hebben enorm hun best gedaan en hebben waarschijnlijk alle aanwijzingen van de regisseur opgevolgd. Onze kritiek betreft dus eigenlijk de missers die, de in onze ogen, te wijten zijn aan de regie.

Decor, techniek, kleding, grime:

Dit was allemaal fantastisch! Zoals in het begin al gezegd: we dachten het kledingverhuurbedrijf al te kennen. Ongelooflijk dat alles zelf gemaakt is! De school kan zelf wel gaan verhuren.... Een leuk detail trouwens dat de ene vrek links en de andere rechts een mooie manchet heeft.

Het decor, ook zelf gemaakt. In het programmaboekje schrijft Yara Francken dat er van 'pracht en praal niet veel te merken is' maar de sfeer en suggestie waren goed getroffen. De achterwand met uitzicht op de tuin, prachtig.

De grime, heel bijzonder: maskers op gezichten. Hoeveel uur voor de voorstelling zijn jullie begonnen?

Het licht en de techniek deden hun werk zoals het hoorde: onopvallend, maar 'to the point.'

De PR groep had een mooi affiche, een bladzijde op de site van de school en een informatief programmaboekje verzorgd.

Tenslotte:

Jammer dat we niet zo enthousiast zijn, maar onze kritiek betreft niet of nauwelijks de leerlingen. De laatste tien minuten waren trouwens opeens heel leuk. Zoon en dochter die a la een film anno nu, in slowmotion hun vader in de armen vallen. De vioolmuziek ontbrak, bij wijze van spreken. Een vader (Menno Hoekstra) die, misschien ongewild, zeer komisch uit de hoek kwam met zijn mededeling vader te zijn. Iedereen kreeg wie hij hebben wilde, de vrek was aardiger dan hij leek. Kortom Happy end alom. Zo verlaat je de zaal toch redelijk positief.

Terzijde:

Hoewel dit niets te maken heeft met het toneelspel, een paar terzijdes: We vonden het jammer dat de spelers in de pauze in hun kleding tussen het publiek vertoefden. Dat verbreekt de theaterillusie en kan hun eigen concentratie verstoren. Voor de voorstelling waren ze in hun rol; dat is anders. Wat, organisatorisch, ook storend was, waren de 'tig' figuren die van de eerste rij naar de toneelingang liepen en weer terug en weer... enz. En laat de fotografen zonder zo'n enorme flits werken.

Nou, een heel verhaal, maar we bedoelen het echt opbouwend. Want het potentieel is beslist aanwezig!

Namens de jury, Ingrid van de Kastele

School: ECL
Voorstelling: *De Droomfactor*
Datum: 19 april 2004
De Jury: Harry Spruijt, Ingrid van de Kastelee, Ans van Kuijeren, Anne Schouten

Inleiding.

Voor de tweede keer dit jaar was de jury van het Hit te gast op het ECL. Gingen we in februari het stuk Wellus/Nietus bekijken, deze keer was er een uitnodiging voor het muziektheaterstuk de Droomfactor. Evenals in februari kwam ook nu het idee en het script van Okke Emmens en lag de regie in zijn handen. Het ECL kiest ervoor dat iedere leerling die mee wil doen, mag meedoen. Het enthousiasme om mee te doen is groot en zo stonden er bij deze productie een kleine 100 leerlingen op het toneel.

Het stuk.

Evenals bij Wellus/Nietus heeft Okke Emmens het raamwerk bedacht en laat hij de leerlingen brainstormen over de teksten. De voorstelling speelt zich af in het cybertijdperk en via een indrukwekkende powerpoint presentatie kwamen we al direct in de futurele wereld van het jaar 2964 terecht. In die wereld communiceert iedereen met elkaar via internet, hebben mensen geen namen maar nummers, speelt het leven zich af onder de grond. Via database kunnen dromen worden aangevraagd, behalve de eigen droom. Vraagt men toch een eigen droom aan, dan volgt verbanning naar "de vlakke" (het leven bovengronds), het geheugen wordt dan gewist en men is ten dode opgeschreven. Dit thema sprak de leerlingen duidelijk aan. Ze hadden plezier in hun zelfbedachte teksten. Helaas heeft de jury niet alles kunnen verstaan. Om een groot aantal leerlingen te laten meedoen, moet de regisseur wel gebruik maken van groepen. Zo was er 'n groep van 30 leerlingen die 'het volk' speelde, ongeveer net zo 'n grote groep vertegenwoordigde het "Roboleger". De liedjes werden vertolkt door de CD Roms en Cybernetta. Daarnaast werd het geheel muzikaal ondersteund door een 5-koppig muziekensemble o.l.v. de gymdocent Ariën Vink die zelf niet onverdienstelijk met de akoestische gitaar aan de slag ging. Of het komt door onze verslagen van vorige jaren, durven we niet te stellen, maar een feit is dat het probleem van de enorme groepen die op en af gaan, dit jaar goed was opgelost en ervoor gekozen was niet iedereen steeds alles te laten zingen.

Spel en muziek

De avond was gepresenteerd als muziektheater. Muziek had de overhand en het toneelspel was daaraan duidelijk ondergeschikt, Jammer dat veel van de teksten, vooral uit de groepen niet te verstaan waren, maar het plezier waarmee de leerlingen speelden, maakte weer veel goed. Het ECL heeft de luxe een toneel- en een muziek productie te brengen, maar het blijft jammer dat het toneelspel in het muziektheater zo achterblijft. De hoofdrol werd gespeeld door Annelieke Bakker. Ze was nr 1 (volgens insiders uiterlijk een exacte kopie van de huidige rector) ze speelde de grote bitch, de jury vond dat ze het bitch zijn sterker had mogen aandikken. De dubbelspion nr.x, gespeeld door Koen de Ridder kwam pas goed in zijn rol na de ontmaskering. De jury heeft vooral genoten van de Cybernetta 's en de CDROMS die qua uitstraling, kleding en mimiek en natuurlijk de zang een lust waren voor oog en oor. De hele voorstelling door hielden zij de maniertjes van een meidengroep uit de jaren 70 vol.

Voor de muziek was gekozen voor bekende in het gehoor liggende melodieën en het slotlied van Marco Borsato " Dromen zijn bedrog" werd door de hele cast met erg veel enthousiasme meegezongen.

Decor, kleding ,techniek enz.

Het decor was eenvoudig en functioneel gehouden. Gelukkig geen eindeloze onderbrekingen voor decorwisselingen, waardoor de vaart in de voorstelling bleef. Prima: opstelling van het muzikensemble, dicht bij de spelers en zangers.

Leuk: de vondst van het riool waaruit het volk gekropen kwam.

Vindingrijk: de groep elektrische apparaten die in zelfbedachte teksten aangaven waarop en waarom zij verliefd waren.

Een aparte waardering is er voor de ontwerper van het programma.

De techniek en belichting waren helemaal in handen van de leerlingen die in dit stuk konden laten zien dat zij zowel met de computer als de lichtknoppen goed overweg kunnen.

Conclusie.

Wij gingen naar huis met het gevoel naar een vlotte, met veel enthousiasme en plezier gespeelde voorstelling te hebben gekeken. Natuurlijk, er zijn punten van kritiek, maar ook veel waardering van onze kant. Twee avondvullende voorstellingen in zo ´n korte tijd moet van een school een flinke tijdsinvestering vragen. Het plezier dat een groot aantal leerlingen daaraan beleeft, is deze investering waard.

Namens de jury Anne Schouten en Ans van Kuijeren

School: ECL
Voorstelling: Wellus/ Nietus
Datum : 4 februari 2004
Juryleden: Maarten Balm, Ans van Kuijeren, Anne Schouten, Ingrid van de Kastele

Inleiding:

Als we naar een toneelvoorstelling van het ECL gaan is het steeds weer een verrassing welke zaalindeling we aantreffen. Voor het stuk Wellus/ Nietus, leven en werken van Boudewijn van Stijnsel was gekozen voor een klassieke indeling. Het toneel is gemarkeerd door blokken, als een halve cirkel van een circuspiste en wij, het publiek, nemen plaats op een tribune. Niet alleen voor het publiek, een helder overzicht, is dit een prettige opstelling, ook voor de spelers: ze zien en 'voelen' het publiek en spelen niet, zoals soms het geval is als ze op een verhoging spelen , voor een 'zwart én onbestemd gat'.

En daar zaten we. Natuurlijk toch weer met hoge verwachtingen. Werd het dit jaar waargemaakt.....?

Het stuk

Het leven van Boudewijn Joseph Wilhelm van Stijnsel , 3-9-64 Wenen/ 2-6-47 Haarlem, werd voor ons opgedeeld in chronologisch gerangschikte scènes en verteld door zijn zoon en schoondochter. In flashbacks dus.

Boudewijn verloor in 1870 binnen enkele weken beide ouders. Zij werden door hun eigen circusleeuwen opgegeten Hij trouwde drie maal en alle drie de keren met een 23 jaar oudere vrouw. In welk jaar is niet bekend maar Boudewijn werd lid van een literaire studentenclub, Flanor. Medeleden waren de niet onbekende schrijvers van Eeden, Kloos, van Deyssel, Verwey en van der Goes. Gezamenlijk richtten ze de Nieuwe Gids op, waarvan hij in 1895 de redactie verliet. In 1909 vertrok hij naar Berlijn waar hij Herman Heyermans ontmoette en waar hij de sociale bewogenheid van hem probeerde te kopiëren. Boudewijn, zo wordt ons duidelijk, was een zeer talentloze dichter, toneel- en romanschrijver.

Wellus / Nietus is zijn sleutelroman maar ook hier mankeert van alles aan.

(Deze informatie haal ik niet uit een dikke biografie over zijn leven, maar uit het zeer informatieve programmabladje.)

Het bijzondere van dit stuk is de zeer originele manier waarop het ontstaan is. De beide regisseurs, Marieke Kerkhof en Okke Emmens, hebben het raamwerk van dit stuk bedacht en de verschillende scènes die er in zouden passen. Vervolgens zijn de leerlingen in groepen gaan improviseren en hebben zij de scènes uitgewerkt. Deze scènes werden daarna, nog in hun ruwe vorm, voor de rest van de groep opgevoerd. Okke en Marieke kneedden dit materiaal tenslotte tot de scènes zoals wij die gezien hebben. Deze manier van werken verklaarde zowel het fragmentarische van het stuk als het plezier in het spelen dat we zagen bij de acteurs.

Het spel.

Om maar met de deur in huis te vallen: het plezier spatte van het toneel, want het was hun idee, hun tekst , hun humor. De zeer vele changementen gingen zeer soepel. Scènes liepen naadloos in elkaar over, ook als alle artiesten, de figuranten, hun positie op de circusblokken moesten innemen. Steeds terugkerende personages, zoals de spreekstalmeester, Nathalie Plantenga, en de clown, Eefje Bruggemann , vormden mooie verbindenden elementen. Beiden volbrachten hun taak zeer goed.

Maar met name werden de fragmenten en verschillende perioden aan elkaar verteld door de zoon en schoondochter van Boudewijn, Frederik en Trijntje. Vooral deze laatste (Eva van Barneveld) speelde goed en overtuigend.

Een goede vondst vonden we, hoewel vele andere personages niet veranderden, cq ouder werden, dat Boudewijn door een viertal steeds oudere jongens werd gespeeld. De eerste, het kind, Michiel Hoffman, had absoluut iets ondeugends, de derde, Marc de Burlet, speelde met de meeste flair en overtuiging. Ook de drie echtgenotes, Constance, Amelie en Carlotta, resp. Esther, Maya en Tessa, bevielen ons. Leuk, als 'side-kick', want consequent in haar overdreven Franse accent, was een van de vriendinnen, Jeltje Giesen als Claudette.

De groep van de Nieuwe Gids speelde goed. Ze bleven mooi in hun rol. Ze namen er alle tijd voor. Met name Willem Kloos, Jorn Hahn, mooi geschminkt met een opgeheven wenkbrauw, kreeg, nam de ruimte om zijn acteertalent te etaleren. Leuk hoor. Ach, er zijn te veel vondsten die de moeite van het noemen waard zijn. En dat lukt niet binnen dit bestek.

Een uitzondering maken we voor de entre acts: de geleerden, het sprookje van de grasspriet

Maar ook voor de schilderijlijsten in het Louvre. En voor de vondst om een bepaalde situatie te accentueren met het plots inzetten, playbackend, van een bekend Nederlandstalig liedje. Ik hoorde onder meer: het zal je kind maar wezen, ik heb genoeg van jou, de vlieger, tante Constance en tante Mathilde, vluchten kan niet meer etc. Ook werden een aantal keer reclame slogans geciteerd: "Nu even niet" en "Kom maar, kom maar". Deze momenten van herkenning werken altijd aanstekelijk op het publiek. En ook nu was dat het geval.

En de opening. Valt dit onder spel of onder techniek?

Op een filmdoek volgen we de zoektocht door Haarlem naar Boudewijn van Stijnsel. Mensen op straat werden aangehouden: "Kent U hem?" Maar ook in de Stadsbibliotheek, en in boekhandel de Vries werd geïnformeerd en gezocht. Tenslotte zien we een der regisseurs en een docent verschijnen. Leuk gedaan.

Decor en techniek:

Sober, maar doeltreffend. Een halve cirkel met blokken waarop met name de figuranten plaats namen. In het midden een verhoging van mobiele blokken. Deze werden soms als tafel, soms als stoel en ook gewoon als podium gebruikt.

Via een videocamera werden beide vertellers, gezeten tegen de achterwand, uitvergroet op het achterdoek, zoals we dat vooral kennen van popconcerten. Leuke vondst die echter niet zoveel toevoegde omdat de vergroting minimaal was. Ook werd er bijv. niet af en toe even ingezoomd.

Alle liedjes werden door de geluidsman adequaat ingezet. Opvallend aanwezig was wel een bromtoon uit de boxen, op de momenten dat er geen liedjes klonken. Het licht was simpel en adequaat.

Conclusie:

We hebben genoten van Wellus/ Nietus. Van een zeer leuk en vlotgeschreven aan elkaar geplakt en in elkaar geschoven stuk. Van het spelplezier en de kwaliteit van het spel. Ook van alle niet bij naam genoemde acteurs en actrices. Van de grappige en verrassende vondsten.

Inderdaad: 'van een mengeling van mensen met verschillende talenten die samen gekomen zijn in een voorstelling met een beetje van dit en een beetje van dat.'
Onze complimenten en graag tot volgend jaar

Namens de jury: Maarten Balm

School: Sancta Maria Spel:
Voorstelling: *Het bijzondere leven van Hilletje Jans*
Datum: 26 april 2004
Jury: Ingrid van de Kasteele en Harry Spruijt

Een teleurstellende avond.

Jammer dat een juryrapport moet beginnen met zo'n titel. Jammer dat een jury is uitgenodigd om een voorstelling als deze te beoordelen. Jammer dat er niet meer uit de mogelijkheden van leerlingen is gehaald dan bij deze opvoering van Hilletje Jans.

Dat klinkt nogal negatief en dat is ook zo bedoeld want vanavond hebben wij schooltoneel meegemaakt waarover we op zijn zachtst gezegd teleurgesteld waren. Heftige overgangen in de tekst zonder dat daar in het spel enige aanleiding voor was, veel geschreeuw en veel dodelijke stiltes (gebrek aan tekstkennis?), soms onverstaanbare teksten zonder inleving in de rol, geen enkele karaktertekening laat staan -ontwikkeling bij de spelers, onduidelijke regiekeuzes, matige tot slechte zang, magere belichting etc.

Waarom had deze voorstelling dit resultaat? Was dat te wijten aan een te korte voorbereiding of hadden deze spelers echt zo weinig in hun mars? Eigenlijk weigeren we dat laatste te geloven want op allerlei voorstellingen op scholen in de stad hebben we steeds kunnen zien dat leerlingen tot veel in staat zijn. Wij hebben geen reden om te veronderstellen dat de leerlingen op het Sancta Maria anders zouden zijn. Dat betekent dus waarschijnlijk dat de fout bij de regie moet liggen. Aan de andere kant hebben we ook een aantal aardige regievondsten gezien die ons dus voor een raadsel plaatsen. Hieronder over die positieve zaken iets meer maar eerst toch nog even dit negatieve hoofdstukje afsluiten met de harde opmerking dat we liever geen juryrapport hadden geschreven. Het was ons inziens zelfs verstandiger geweest geen jury uit te nodigen. Dat was voor de jury zelf prettiger geweest maar ook voor alle mensen die op het programmaboekje genoemd staan: zij krijgen nu een rapport te lezen waar ze waarschijnlijk niet erg blij mee zullen zijn.

Maar dan toch wat positieve opmerkingen.

Bijvoorbeeld direct bij de start van de voorstelling. Daar wordt de totale groep op het toneel gezet voor de "snikscène" en dat was een goede vondst. Zo ook het vertellersduo dat veelbelovend startte, de struik die letterlijk aan het roven slaat (als dat geen struikrover is), vervolgens al tamelijk snel de opkomst van Hilletje, een fragiel meisje van amper 10 jaar, lijkt het. Maar dan hebben we het voorlopig ook wel weer even gehad en dat is jammer want het zou juist zo leuk zijn geweest als dit beginniveau gehandhaafd was. Hilletje blijft echter een fragiel meisje, zelfs als ze een stoere kapitein moet spelen. Haar haar blijft voor haar ogen hangen ook al heeft de grime (ook leuk gevonden) in het volle licht op de planken geprobeerd iets aan dat typische meisjeshoofdje te doen. De grapjes in de taal worden zeldzamer en fantasielozener en het vertellersduo kan het oorspronkelijke niveau niet handhaven.

We moeten heel lang wachten tot er weer iets verrassends gebeurt of het zou de achtergrondprojectie moeten zijn als Hilletje naar Amsterdam vertrekt. Waarom is daar niet meer gebruik van gemaakt? Als het schip vaart hadden mooie opnamen van de zee iets meer sfeer kunnen brengen bijvoorbeeld. Het valt op dat de eerste (aanzelende) lach pas door het publiek schiet als Paula zegt: "Ik ben Theresa met de tietten" en dat is niet alleen wat plat (geen woordgrapje!) maar toch ook veel te weinig voor dit stuk. Om toch nog met een paar positieve zaken te besluiten noemen we het feit dat er zelfgecomponeerde muziek live ten gehore werd gebracht, dat de aankleding van het decor met de drie zeilen die later werden gebruikt om de vrouwen op de kade aan te kleden een mooie vondst was en dat de verschillende mogelijkheden van de aula zeer

redelijk werden benut. Maar dan hebben we toch wel ons kruit verschoten en dat is te weinig voor een avond schooltoneel.

Eerlijkheidshalve moeten we wel bekennen dat er duidelijk meer geprobeerd is maar dat is er voor de jury gewoon niet uitgekomen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de kostumering. We hebben begrepen dat veel zelf is gemaakt en dat is zeer te prijzen. Maar waarom de keuze voor een paar sportschoenen van de verteller? Waarom Hilletje in een afgeknipte spijkerbroek gehesen? Waarom de groep matrozen als matrozen aangekleed maar Gerbrand en Hilletje niet?

En zo ook de muziek. Zelf componeren en uitvoeren is helemaal niet zo makkelijk. Maar de keus voor de elektrische gitaar bijvoorbeeld op het moment dat Hilletje in het spinhuis aan het werk is, gekoppeld aan een wilde dans die het meest doet denken aan een orgie pasten niet erg in de sfeer.

De meeste liedjes werden ook zeer matig uitgevoerd wat voor een belangrijk deel ook kwam doordat de zangers solo zongen vaak zonder een goed gebruik van de microfoon. Het was verstandiger geweest als er meer voor samenzang gekozen was want juist wanneer meer stemmen samen zongen was het resultaat een stuk beter.

Ook met de "maaltijd" in de pauze werd geprobeerd iets opvallends te bereiken maar hij bleek helaas te bestaan uit popcorn met een koekje. Wij adviseren: áls je dan semi-middeleeuws aan de gang wilt gaan, geef dan een homp brood met een glas wijn, bier of water. Voel je daar niets voor, neem dan een normale pauze waarna het stuk gewoon kan doorgaan.

Tot slot

Wij zeggen het nogmaals: Het is duidelijk dat wij vinden dat deze opvoering niet voor een prijs in aanmerking kan komen ja zelfs, misschien niet eens door de voorronde had moeten komen. In het verleden is vaker de vraag aan de orde geweest: "Wanneer moet de jury van het HIT uitgenodigd worden en wanneer niet?" Wij gaan er daarbij van uit dat áls we worden uitgenodigd, we ook een rapport schrijven maar dat dat niet per se altijd maar poeslief hoeft te zijn. Wij proberen eerlijke kritiek te geven omdat wij van mening zijn dat dat onze taak is en dat de leerlingen daar toch het meest aan zullen hebben.

Dit alles neemt niet weg dat wij hierbij ook zeggen dat we een volgende keer graag weer naar het Sancta komen om te kijken of onze "wijze woorden" in goede aarde zijn gevallen.

Voor de jury: Harry Spruijt

School: MMA
Voorstelling: *Poeh*
Datum: 7 en 9 oktober
Jury: Anne Schouten, Ans van Kuyeren, Ingrid van de Kastele

Inleiding

Traditiegetrouw heeft de MMA een voorstelling gemaakt, waarmee ze rond de kinderboekenweek op tournee gaat. Het thema dit jaar was "Diep in het bos" en de MMA maakte er "Poeh" van. Gebaseerd op de dieren uit Winnie de Poeh. De jury was bij voorstellingen op twee verschillende scholen. Op een van de twee scholen hebben ook de leerlingen van groep 7 en 8 een 'juryrapport' geschreven, aan de hand van vragen. Daaruit bleek duidelijk dat de voorstelling meer gericht was op de onderbouw. Groep 7 en groep 8 vonden het echt te kinderachtig. De jury was het daar mee eens. De kleuters vonden het prachtig, maar die hebben andere criteria en genieten alleen al van het schouwspel (veelal op de eerste rij) en het verhaal gaat aan ze voorbij. Opvallend vond ik ook dat de teamleden in eerste instantie het een prima voorstelling vonden, maar als ik dan wat 'jury-achtige' minpuntjes noemde, ze met heel andere ogen keken. Kortom: weer eens een heel andere ervaring, dan na een voorstelling in je eentje achter je tekstverwerker kruipen!

Het stuk

Gebaseerd op improvisaties maken de leerlingen zelf, onder leiding van Paul Rooyackers, een voorstelling van een klein uurtje. Het verhaaltje is simpel: Winnie de Poeh wil naar de Noordpool met zijn vrienden. Het speelt zich grotendeels af in het bos, waar Winnie zijn vrienden om zich heen verzamelt, vertrekt en arriveert op de Noordpool. Het feit dat het begint in het bos was de reden dat het in de kinderboekenweek paste, maar als het thema reizen, vriendschap of bijvoorbeeld bang zijn was geweest, had het ook gekund. Het verhaal was wat 'los-zanderig'. Een aaneenschakeling van grapjes, die vooral de spelers zelf leuk vonden.

Het spel

De voorstelling begon met een liedje, solo en a capella gezongen door Poeh (Bryan Siepkes) Heel moeilijk om zo te starten, maar goed gedaan! Hoewel de latere liedjes die hij zong beter gingen. De hoofden van de andere personages die boven het decor uitkwamen, hadden een leuk effect. De geluidsband was goed en de muziek op de accordeon, bespeeld door Boris Kruyver, gaf een sfeervolle extra dimensie.

Bij de eerste opkomst van Tiggertje noteerde ik direct: goede mimiek! De tweede keer dacht ik: nou niet gaan overdrijven! In de groepsnummers vond ik het echt storend worden, hoe hij (Edgar Elstak) steeds alle aandacht naar zich toe trok. Niet aardig voor je medespelers, zo'n onemanshow willen maken. De zaal vond Tiggertje natuurlijk het leukste, maar dit is zo'n voorbeeld hoe een zaal iets ervaart en hoe je daar toneel-technisch naar kijkt. Een ander voorbeeld daarvan is juist andersom: de leerlingen noemden Ieoor als de minste omdat hij in de lach schoot. Terwijl het juist goed was hoe hij zich daardoor niet uit het veld liet slaan! En gewoon door ging. Van de andere spelers vielen op: Nicole Vonsee, als Knorretje met haar goede zang. Daan de Bruin, die goed op het publiek reageerde. Tiggertje deed dat dus ook wel, maar was steeds op het effect uit. De konijnen waren wat vaag. De bijen waren een leuke vondst met hun prik-act, maar dat duurde te lang. De uil was slecht te verstaan. Het slow-motion gevecht was erg goed. In de voorstelling van 9 oktober viel de vertelster positief op. Een rol die blijkbaar afwisselend werd gespeeld.

Tot slot

Het geheel zag er goed verzorgd uit, qua kleding en decor. Altijd weer een kunst iets te ontwerpen wat in een busje past en toch werkbaar is. Een leuke voorstelling voor de onderbouw. Maar met een aantal kritiekpuntjes vanuit jury-ogen bekeken.

Namens de jury: Ingrid van de Kastele

School: Felisenum

Voorstelling: *Half hart*

Datum: 13 mei 2003

Juryleden: Anne Schouten, Ingrid van de Kastele

Inleiding

Vol verwachting togen wij naar het Witte Theater in IJmuiden, voor de voorstelling. De uitnodiging en de gegevens kregen we via de email met een uitgebreide bijlage. Het geheel zag er goed verzorgd uit, helemaal in de stijl van de huidige tijd. Zo bleek ook het stuk te zijn. Aan het programmaboekje was aandacht besteed en bij binnenkomst in de zaal wachtte ons een intrigerend décor. Videobeelden gaven het publiek meteen al wat te zien. Eerst zonder geluid en daarna met teksten, die over de dood en doodgaan gingen. Op deze manier zagen we de hoofdrolspelers voorbij komen.

Het stuk

Zoals het programmaboekje vermeldt, hebben de leerlingen het toneelstuk 'De schakel' van Jack Gelber gelezen. En vervolgens hebben twee leerlingen, Bouke Krom en Jelle Vennink, zelf teksten gemaakt aan de hand van improvisaties van de spelers. Dit alles geïnspireerd op de tekst van Gelber. Een vorm die ons zeer aanspreekt, ofschoon een stuk met een kant en klaar tekstboek beslist niet minder is. De kern waar het om draait is, volgens onze waarneming, een groep van aan bungy jumping verslaafde jongeren, die in afwachting zijn van de ultieme sprong, die geregeld is door 'de Cowboy'. Ze zijn nogal gestresst en wachten op de Cowboy. Hun spel is een onderdeel van een stuk, geschreven door Jake en geproduceerd door Brigitte. Deze twee hebben nogal uiteenlopende meningen over hoe een en ander eruit moet zien. Brigitte heeft ook een cameravrouw ingehuurd die alles zal vastleggen

Het spel

Zoals we al schreven een intrigerend décor en videobeelden. Dan komen alle spelers op, die een wervelende dans uitvoeren. Harde muziek. Je zit er meteen middenin. Liggend op de grond worden teksten uitgesproken van links en rechts. Heel apart. Dan komen Brigitte en Jake op. Vooral over het spel van Brigitte (Karlijn van der Hoeven) zijn we van begin tot eind enthousiast. Een prachtig consequent neergezet type!! Vervolgens gaan de 'junks' in de weer aan de vijf touwen die aan het plafond hangen. Ze duwen en trekken aan elkaar en hebben tekst. De diepgang daarvan is ons ontgaan. Datzelfde geldt heel sterk voor de teksten van de cameravrouw. Erg veel gevloek, geschreeuw en boosheid, waarvan ons ook de zin ontging. Het was de bedoeling dat zij een en ander vanuit een andere hoek benaderde en de waarheid die een camera vastlegt, verwoordde en hoe zij daarin door montage kon manipuleren. Maar of we dat goed begrepen hebben....? Er was een leuk technisch hoogstandje bedacht zodat de beelden die zij opnam, direct werden geprojecteerd. Waarschijnlijk zat er een stekkertje los, maar dat lukte niet erg, jammer. Maar daardoor liet zij zich in haar spel niet uit het veld slaan, heel goed.

De junks hadden ook een draaiende wip ter beschikking, waar ze veel gebruik van maakten. Teveel, vonden wij. Dit geldt ook voor het in de touwen hangen. Teveel en te lang en te onrustig. De quiz met het publiek was een leuke vondst. Alleen waarom was

daar de Cowboy al bij? Later kwam die spectaculair op, maar het mysterieuze was er af, omdat we haar al hadden gezien. En waarom moest die ook weer zo boos zijn en schreeuwen en grof zijn? De quizdame en haar assistenten deden het erg leuk. Het moge duidelijk zijn: we zijn niet erg positief, sorry.

Décor en techniek

Nogmaals: dat zag er spannend uit. Leuke vondsten. De (2e) opkomst van de Cowboy: mooi. De belichting was goed, mooie beelden. O.a. ook de deejees op de lift. Het geluid, tsja hard, maar dat hoorde bij de sfeer van dit stuk. Leuke vondsten, zoals ik al schreef, maar het leek er een beetje op dat het stuk het daarvan moest hebben en dus werden die aspecten te veel en te lang gebruikt en dan gaat het vervelen. Ook de videofilm aan het slot waarin Jake, de schrijver, uiteindelijk zelf de ultieme sprong gaat maken, duurde erg lang.

Slot

Het blijft een prima initiatief om zelf een stuk te schrijven, maar probeer er volgende keer toch een iets minder vaag verhaal van te maken en probeer in het spel wat meer nuanceringen aan te brengen, zodat het wat meer wordt dan 'los zanderig' geschreeuw. De leerlingen hebben er duidelijk wel veel plezier in gehad en dat is een belangrijk aspect van schooltoneel. Dat het ook anders kan, hebben we vorig jaar gezien en op zich is er dus niks mis mee om het experiment aan te gaan. We zijn benieuwd naar volgend jaar!

Namens de jury: Ingrid van de Kastele

School: Schoter Scholengemeenschap
Voorstelling: *El Cid*
Datum: 23 januari 2004
Jury: Ingrid van de Kastele, Harry Spruijt, Ans van Kuijeren, Anne Schouten.

Inleiding

Op vrijdagavond was de toneeljury van het Hit met 4 juryleden te gast op de Schoter Scholengemeenschap. Met 'te gast' is niets teveel gezegd. Er was duidelijk op ons gerekend. In de hal waren we al in de sfeer gebracht door de prachtige posters met uitnodigende tekst;

Waarom deze posters niet ook opgehangen in de bibliotheek of andere plek in de omgeving of kiest het Schoter voor een besloten schoolvoorstelling?

Er is dit jaar weer gekozen voor een klassiek toneelstuk "EL Cid" van Pierre Corneille (uit 1637). Onder de bezielende regie van dramadocent en regisseur Jules Noyens en zijn assistente Hermine Dreijer is er een voor leerlingen goed te volgen stuk op de planken gezet.

Het Stuk:

El Cid van Corneille is een stuk in verzen geschreven, deze vorm is tijdens de voorstelling gehandhaafd. De regisseur had gekozen voor een oplossing die tegenwoordig wel vaker wordt toegepast, hij mixte de verzen met jongerentaal van nu. Zo vlogen de termen shit, cool, just in time en chillen veelvuldig over het toneel; op zich een leuk idee, maar als grap bedoeld? In dat geval teveel van het goede, vonden enkele juryleden. Ook de jeugd in de zaal reageerde lauwertjes na een tijdje.

De tekst in versvorm deed erg fragmentarisch aan en de jury had de indruk dat spelers soms niet wisten waar ze over spraken.

Alle spelers waren goed tekstvast, 'n niet geringe opdracht bij soms lastige teksten, die weliswaar in verzen, maar lang niet altijd op rijm waren geschreven.

Het spel:

Het stuk kende veel changementen, tijdens deze wisselingen klonk er prachtige Spaanse muziek uit de luidsprekers en werd het spel weer hervat, dan deden de spelers dit de eerste minuten met mimespel. Een verrassende oplossing, hoewel het na de 10de wisseling veel aan verrassing verloren had. Het waren teveel wisselingen, ze haalden onnodig de vaart uit het stuk.

Opzweepende dansen en degengekletter stond er op de affiches en beide elementen waren rijkelijk aanwezig. Waarom men gekozen heeft voor persoonswisselingen bij de vechtschènes is de jury niet helemaal duidelijk. Zagen de echte schermers op tegen het leren van lange stukken, moeilijk te begrijpen, tekst, of konden de spelers het schermen niet leren?

Je aandacht bij de inhoud van de gesproken tekst houden was best lastig en werd nog bemoeilijkt door de danseressen op de achtergrond. Deze 14 danseressen in rood/zwarte kostuums dansten op flamencomuziek ter ondersteuning van de monologen.

Niet iedere dans was een streling voor het oog, maar dansen instuderen met zo 'n grote groep danseressen zal veel uurtjes repeteren hebben gegeven.

Qua spel vielen Elvira (Floor Zwetsloot), Jimena (Jody van Engelsdorp) en Doña Inez (Rosalie Stange) op. Goed te verstaan en meestal overtuigend in hun spel. Jammer dat Jimena vooral na de pauze het nodig vond haar teksten schreeuwend voor het voetlicht te brengen. Ze was met normaal stemgebruik al overtuigend genoeg. Rodrigo (Rick Evenhuis) was vooral sterk in zijn monologen, in dialogen was hij te statisch.

Een leuk effect hadden de scènes waarbij Jimena en Rodrigo elkaar aantrokken en afstoten, hoewel deze scène in het laatste bedrijf wel erg vaak werd herhaald. Nogmaals een grap, die door teveel herhaling aan kracht verloor.

De muziek en dans:

De muziek tijdens de decorwisselingen bracht je direct in Spaanse sferen, prima gekozen.

Ook de muziek bij de dansen hielp daarbij.

Wij, als jury, zijn niet gespecialiseerd in dansbeoordeling, maar zagen wel dat het lastig is om met zo'n grote groep de dans synchroon te laten verlopen.

De choreografie van Suzanne Gilein en Maaïke de Jong sloot goed aan bij de sfeer van het stuk en de eerste dansen waren een lust voor het oog, maar leidde de aandacht af van de gesproken tekst. Bij een andere dans ondersteunden de bewegingen van de dansers juist het strijdverslag. Bij de laatste dans was de concentratie in de kleedkamer gebleven en ging er het een en ander mis, jammer!

Decor, licht en techniek.

Voor de lichteffecten maakten een belangrijk deel uit van het decor

Tegen de egale effen achtergrond kwamen de prachtige, historische kostuums volkomen tot hun recht. Zo ook de dansen.

Verdere decorstukken waren multifunctioneel, b.v. de witte kubus, het bed; maar wij vonden het overbodig en soms storend dat alleen om het wegzetten of tevoorschijn halen van deze stukken het spel werd stil gelegd, nogmaals de vaart verdween daarmee uit het stuk.

Afsluiting:

De jury verliet de voorstelling met gemengde gevoelens. Er was geen eensluidend enthousiasme, maar al pratend over de stukkeuze, het spel, de regie en het spel kwamen we met elkaar tot de conclusie dat er veel werk was verzet, dat het kijken naar het podium plezierig was, dat er veel afwisseling was in spel en overige activiteiten. Kortom een goede avond met hier en daar wat vraagtekens en kritiek.

Namens de jury: Anne Schouten.

School: College Hageveld
Datum: 2 april 2004
Locatie: De vernieuwde aula
Voorstelling : *Metamorphosen* van Ovidius
Juryleden: Ingrid van de Kastelee, Ans van Kuijeren, Harry Spruijt.

Inleiding: "Ovidius hoeft niet moeilijk te zijn."

"Alles verandert, iedereen verandert, [...] Niets blijft hetzelfde," zegt het programma van de voorstelling van vanavond. Dat dat maar al te waar is, moet de jury ook voor zichzelf constateren. Voor de voorstelling vragen we ons nog af of dat "zware klassieke toneel" nu wel zo geschikt is voor de middelbare scholier maar na de voorstelling zijn we vol lof over wat ons geboden werd. Van de eerste minuut waarin de spelers d.m.v. projecties op een doorschijnende achtergrond werden voorgesteld tot de laatste zijn de verhalen soms letterlijk als een film aan ons voorbij getrokken. Hierbij hebben we voortdurend geboeid gekeken en geluisterd naar het spel van licht, beweging, projectie en geluid. Deze voorstelling bleek een topper op het gebied van middelbare scholierentoneel waarbij niet alleen de spelers moeten worden geroemd maar misschien nog meer en vooral het team achter de voorstelling onder leiding van de docenten Verhoeven, Rees en Hoogendoorn. Met name de artistieke keuzes verdienen een groot compliment.

Het stuk:

Klassiek toneel op de middelbare school is veelal te zwaar, te dik aangezet. Het gaat over de hoofden van het publiek heen wat dan komt doordat de acteurs zelf niet goed begrijpen welke teksten zij aan het declameren zijn. Achteraf hebben wij zelfs wel eens spelers en speelsters gehoord die dan nog niet wisten "waar het nu precies allemaal om ging." Goede uitzonderingen daargelaten blijkt het dan niet verstandig geweest te zijn om aan dat klassieke werk te beginnen.

Bij deze *Metamorphosen* blijkt dat gelukkig anders te zijn. Dat komt natuurlijk door de verstandige keuzes die zijn gemaakt. Op de eerste plaats wordt het verhaal over de liefde gebracht door kenners: verliefdheid staat heel dicht bij deze leeftijdsgroep. Bovendien heeft de regie de aanpak van het liefdesprobleem ook op het niveau van de middelbare scholier gehouden. Geen zweverige, filosofische verklaringen maar voorbeelden uit de realiteit van alledag. Iemand zegt opeens zo iets als: "Mijn vader denkt aan de buurvrouw, zij denkt aan de overbuur en die neemt een aspirine. Zo zit de liefde in elkaar." Baltus probeert de essentie te raken en zegt: "Liefde doe je met zijn tweeën," en daar heeft hij waarschijnlijk ook volledig gelijk in.

Op de tweede plaats wordt er niet overdreven gedeclameerd. Er wordt gesproken alsof we in het fietsenhok staan met een mimiek die daar bij past ("Flikker nou eens op met die camera" en "Dieper dan de zee is haar décolleté"). Gerke en Karlijn zijn hier de toppers maar eigenlijk moet je in dit verband geen namen apart noemen want het blijkt duidelijk een groepsproces geweest te zijn met een groepsproduct als resultaat. Kijk alleen al naar het indrukwekkende intro of de line-up met de zelfportretten waarin iedereen ongekunsteld zichzelf voorstelt en de een geen moment voor de ander onderdoet.

De regie:

Hierboven werden al lovende woorden gesproken over de regie van Jan Verhoeven. En hoewel het na een voorstelling soms niet helemaal duidelijk is wie nu met welk voorstel kwam, wie bedacht dat het misschien leuk zou zijn om... en wie zag dat de sfeer het best tot zijn recht zou komen als we nou eens ... etc. er moet er toch altijd één

verantwoordelijk zijn voor het geheel en die ene kan bij deze voorstelling wat ons betreft zeer tevreden zijn.

We willen een paar details noemen die stuk voor stuk onze bewondering voor de keuze en de uitvoering ervan opriepen: Zo zijn er de tekstbewerking en de invloeden van de acteurs daarop, het gebruik van de techniek, zowel de projectie van de beelden en teksten als ook het gebruik van de camera daarbij, de keuze van aankleding van decor (eenvoud) en spelers (zwart-wit), de functionaliteit van de overgang van volledig zwart naar volledig wit in allerlei fasen van de voorstelling, de belichting in combinatie met de projecties.

(Even een vraagje tussendoor: Waarom toch heeft schoeisel altijd zo'n ondergeschoven positie bij schooltoneel? We zagen naast "gewone" schoenen onder meer balletschoenen, sportschoenen, witte sokken en blote voeten. Houdt de regie hier geen rekening mee of is dit een kwestie van desinteresse bij de acteurs zelf?)

Ook de muziek moet genoemd en geroemd worden: zowel de verhalen werden stijlvol ondersteund maar ook de instrumenten op de vloer zelf hadden een duidelijke meerwaarde. Mooi, ingetogen maar oh zo belangrijk voor de sfeer van de avond. Die klarinet alleen al. Maar goed, we zullen ook hier geen details noemen. Hoewel: we kunnen er toch niet aan voorbijgaan een positieve opmerking te maken over het lied van Ankie en de persiflage op André Hazes.

Het spel:

Het was duidelijk dat de spelers wisten wat ze zeiden. Dat is, zoals gezegd, op middelbare scholen wel eens anders geweest. Niet altijd was alles even goed verstaanbaar en misschien was dat een van de weinige minpuntjes. Verder hebben wij toch maar weinig kritiek. Het gebruik van de ruimte zowel bij het individuele spel als in de groepsscènes was van een hoog niveau. Ook opvallend goed waren de scènes waarin klein spel werd verlangd. De lijfelijke scènes, niet in de laatste plaats de scènes waarin gekust moest worden, maakten geen moment een geforceerde indruk. Zelfs met de camera bovenop de koppen werd er een professioneel resultaat geleverd.

Algemeen:

Wat moeten we meer zeggen. Moeten we nogmaals de eenvoud roemen die deze voorstelling zo kenmerkt. Of moeten we het nog hebben over het spel met de gouden appels, de wedstrijden en de aanmoedigingen, over het goede optreden van de verteller, over de natuurlijke Nicky als Bella, over een overtuigende Leander als Hyppomenes, of nogmaals Karlijn noemen omdat zij Atalanta zo natuurlijk speelde? We hebben hopelijk toch al laten blijken dat we blij waren dat we erbij mochten zijn. Met in het achterhoofd de voorstelling van het afgelopen jaar lijkt het of Hageveld met *Metamorphosen* een toneeltraditie gaat krijgen waar andere middelbare scholen in de regio een puntje aan kunnen zuigen.

Volgende keer weer graag een uitnodiging.

Voor de jury,
Harry Spruijt

School: Stedelijk Gymnasium
Voorstelling: *Oh, what a lovely war*
Datum: 11 maart 2004
Jury: Maarten Balm

Dit jaar geen rapport voor het Stedelijk.

De reden: alle dragende rollen, de spreekstalmeester (Karel Blommesteijn), de engelse generaal Haig (Bonno van Dijk) werden gespeeld door docenten. Dit deden ze, het dient gezegd, naar behoren. En valt er een acteur in positieve zin op in een tweetal kleinere rollen, dan.... blijkt het ook een docent te zijn. (Wouter van Kesteren) Alleen in het ensemblespel deden de leerlingen een duit in het zakje. Meestal een kleine.

Het was muziektheater. Onevenwichtig. Soms was het spel heel aardig, vaak erg slordig. Mooie en /of leuke scènes werden afgewisseld door langdradige met een matige mise-en scène.

Kortom: het HIT is er voor leerlingen. Als die volgend jaar weer de hoofdrollen spelen, komen we graag kijken.

Namens de jury: Maarten Balm

